

LD-projekt 5752

Leverancer fra Iben Alber Christiansen, Økologisk Landsforening (30 timer)

Uge 34

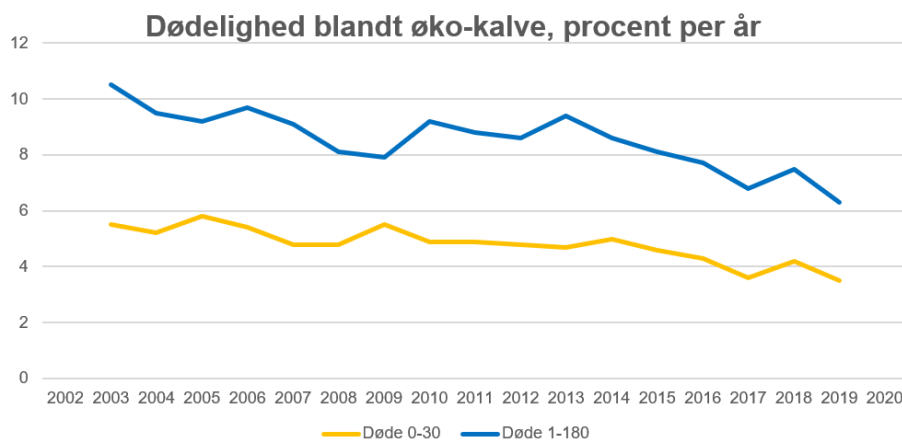
Fortsat flot udvikling i den økologiske kalvedødelighed

De senere års fald i dødeligheden blandt økologiske kalve ser ud til at fortsætte.

Det viser figuren nedenfor, og målt som døde kalve fra 1-180 dage (blå kurve) nærmer vi os nu et niveau på seks procent.

Også antallet af levendefødte kalve, som dør inden 30 dage er faldende og ligger nu på under fire procent.

Kilde: SEGES

Er du opmærksom på øko-kalvenes græstilbud?

Hvis vejrforholdene er til det, så er det fristende og god velfærd for øko-kalve under 6 måneder at være ude længere end til 1. september.

Men en forudsætning for succes med småkalve på græs om efteråret er, at der er græs nok, og st du ikke giver rum til at lungeorm og/eller løbetarmorm kan slå til.

Så det er nu, du skal være opmærksom på belægningsgraden og hvordan græsmarken ser ud!

Hvis kalvene har gået på den samme fold i mere end tre uger og der måske oven i købet er indsat flere kalve til holdet, så er der formentlig ikke længere frisk græs at finde på folden.

Det tvinger de halvstore kalve til at æde det korte græs og komme i tæt kontakt med jorden, hvor parasitterne sidder på spring. I kombination med fugt og kulde resulterer det i smitte med lungeorm og/eller løbetarmorm og sætter kalvenes tilvækst i stå.

Desværre viser dataopgørelser, at der en overdødelighed hos økologiske småkalve mellem 6 og 8 måneder, som går på græs om efteråret.

Så har du kalve ude efter 1. september er det en god idé at være ekstra opmærksom på kalvenes græstilbud og kvalitet.

<https://www.landbrugsinfo.dk/oekologi/kvaeg/kalve/sider/oe-17-5752-oekologiske-kalve-kraever-saerligt-fokus-efteraar.aspx>,

og/eller foto:

Del 2. uge 34

Har du en plan for kalvenes afgræsningsmarker til næste år?

Tilvæksten er bedre og smittetrykket er lavere, når kalvene tilbydes nyt græs ofte og helst til folde, der ikke har været afgræsset i samme sæson.

Men det kræver planlægning og fokus fra start til slut og måske også lidt opfindsomhed med hegningen, at sikre attraktive foldstykker til småkalvene helt frem til indbinding i september.

Gevinsten er robuste kvier i god trivsel, som vil blive et plus for din fremtidige mælkeproduktion.

Det er derfor allerede nu, at du skal planlægge hvor og hvordan kalvenes folde til afgræsning skal indrettes og benyttes til næste år. Dermed løber du ikke tør for nyt frisk græs før tid og du undgår at skulle behandle syge kalve og tage dem på stald før tid.

Læs mere om planlægning af afgræsning til kalve – link til faktaark

<https://okologi.dk/media/2436192/faktahaefte-afgraesning-kalve-enkelt sider.pdf>

Link til Kristine fra Svanholm, der flytter kalvene hver dag.

<https://www.youtube.com/watch?v=IS8GvTjp89o&feature=youtu.be>

Uge 35

Får dine øko-kalve på græs energi nok i efteråret?

Når efteråret banker på, kan det være svært for små økologiske kalve at klare sig på græs alene. Det er derfor nu og de kommende måneder, du skal overveje, om kalvene får nok af det rigtige tilskudsfoeder til græsset..

Kalve over seks måneder skal gå ude mindst seks timer om dagen indtil 1. november, hvis forholdene tillader det.

I perioden frem til indbinding vil fri adgang til et letfordøjeligt grovfoder - fx majsensilage, en fuldfoderblanding eller 1 - 1,5 kilo korn/kornblanding per kalv per dag være et godt supplement til græsset.

Om efteråret stiger proteinindholdet typisk i græsset - især, hvis der er kløver i marken. Tilskudsfoeder handler derfor som regel om ekstra energi frem for ekstra protein.

Du kan finde flere tips om økologiske kalve på græs om efteråret i LandbrugsInfoen her: <https://www.landbrugsinfo.dk/Oekologi/Kvaeg/Kalve/Sider/Oe-17-5752-Oekologiske-kalve-kræver-særligt-fokus-efteraar.aspx>

Uge 36 (Iben)

Leverikter – video med Randi – hvad er vigtigt ift. de store kvier, der bliver ude indtil 1. november?

Har du bemærkninger for leverikter på din slagteafregning? Så bør du overveje om dine ungdyr skal afgræsse et andet sted i efteråret end de plejer. I efteråret svømmer en del lavereliggende arealer over og dermed skabes optimale vækstbetingelser for pytsneglen. Pytsneglen er mellemvært for leverikten, som danner cyster, der igen kan optages af græssende dyr ved vandkanten. Gå på jagt efter pytsneglen med en te-si, så du kan finde dine problemvandsteder og hegn dem fra eller flyt dyrene til et mere højtliggende stykke græs i efteråret. Hør Randi Worm forklare hvordan i videoklipet her.

En overset fjende

- Leverikter er en overset fjende, som kan have store konsekvenser for både kvæg og får og de kan i sidste ende udgøre forskellen på succes eller fiasko.
- Nøglen til biologisk bekæmpelse af leverikter, går bl.a. ud på at begrænse antallet af pytsnegle, som er leveriktens mellemvært.

<http://icrofs.dk/aktuelt/nyheder/nyhed/artikel/den-store-leverikte-fasciola-hepatica-skal-under-kontrol/>

Uge 37 (Iben)

Kan dine store øko-kvier leve udelukkende af græs?

Græsset indeholder normalt protein nok om efteråret til at dække kviernes behov. Det gælder især, hvis der er rigelige mængder græs, og der er kløver i marken.

Hvis der rigeligt græs og hvis kvaliteten er god, kan de store kvier godt vokse på græs alene. Men vær særlig opmærksom på, hvor lav græssets vækst er i sensommer/efterår og hvor stort et arealbehov, det resulterer i.

Tabellen viser, hvor stort arealbehovet om efteråret er, hvis ikke kvierne får supplerende foder. Bemærk især hvor stort et areal, der er brug for, når vi når frem i oktober måned.

Begynder udbuddet af græs at vige - hvilket ofte sker i sensommer og efterår - bør alle kalve og kvier suppleres med energirigt foder.

Arealbehov sensommer på sædskiftegræs uden suppleringsfoder (ca. 5500 FEN/ha)		
Alder	Aug./Sept.	Okt.
12-18 mdr.	4 dyr/ha	2 dyr/ha
18-24 mdr.	2-3 dyr/ha	1 dyr/ha

Finn tager foto af kvier på slætgræsmark m 25 kvier på 25 hektar.

Uge 38

Klipper du kvierne, når de kommer ind på stald?

Når det at blive rigtigt efterår med lave temperaturer samt regn og rusk, så er mange kvier allerede forberedt på vinteren med en længere pels inden de kommer på stald.

Især ældre stalde og stalde med dybstrøelse har et indeklima, der gør det vanskeligt for dyrene at komme af med varmen, når de er blevet langhårede. Det resulterer i at pelsen driver af væde og begynder at falde af i totter, hvilket ikke er hverken sundt eller behageligt for dyrene.

Derfor kan du overveje en fast rutine med konsekvent og øjeblikkelig klipning af halen og i en stribe henover ryggen så kvierne lettere kommer af med overskudsvarmen.

Klippes når de kommer ind? Hvem gør det? Evt. video. Randi ved måske hvem vi kan spørge.

Eksempel 800 anslag med mellemrum + video/foto/link:

NYSGERRIGE KALVE KLARER SIG BEDST

Kalve har forskellig personlighed, og kalve som er nysgerrige og undersøgende klarer sig bedst, når de skal fravænnens mælk.

Det viser et nyt projekt fra Canada, hvor forskerne karakteriserede 56 Holstein kalve med forskellige personlighedstræk. Kalvene gik i grupper med sutteautomat.

Det blev blandt andet vurderet, om kalvene var aktive/inaktive eller undersøgende/tilbageholdende.

De undersøgende og aktive kalve klarede sig bedst omkring fravænning, fordi de var hurtigere til at gå i gang med at æde kraftfoder. Det betød, at de havde en højere daglige tilvækst end kalve som var inaktive og tilbageholdende.

De nysgerrige og undersøgende kalve havde samtidig færre forgæves besøg ved sutteautomaten, når mælken blev trappet ned.